

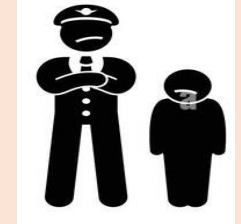
ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ И
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
НАУКА И ОБРАЗОВАНИЕ ЗА
ИНТЕЛИГЕНТЕН РАСТЕЖ

**BG05M2OP001-3.018-0001 „Подкрепа
за приобщаващо образование“**

СТИЛОВЕ НА РОДИТЕЛСКО ПОВЕДЕНИЕ КАКЪВ РОДИТЕЛ СЪМ?

Проект BG05M2OP001-3.018-0001 „Подкрепа за приобщаващо образование“, финансиран от Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейските структурни и инвестиционни фондове.

Авторитетен родителски стил

Изразява се в оказване на разумен контрол, пълноценно общуване, поощряване на дискусиите относно правилата на поведението, съвместно

вземане на решения. В такива семейства родителите имат власт, изразяваща се в грижи и съвети към децата. Признават и поощряват растящата автономия, отговорността, самостоятелността и „правото на глас“.

Този възпитателен стил оказва най-благоприятно влияние върху децата. Атмосферата на взаимно доверие, уважение и обич в семейството формира просоциално поведение и готовност за самостоятелен живот. Децата са адаптирани, уверени в себе си, с развит самоконтрол и висока самооценка.

Авторитарен родителски стил

Тези родители проектират върху детето собствения си начина на поведение, свързан с подчинение на строги правила, оказват високо ниво на

контрол, държат на послушанието от страна на детето, задължителното изпълнение на изискванията, без право на собствено мнение и самостоятелност, използват наказателни и репресивни методи на възпитание.

Резултатите от авторитарното родителство са или увеличаване на съпротивата, или увеличаване на зависимостта от страна на детето. Децата на такива родители са затворени, страхливи, често раздразнителни. Като юноши или възрастни са подтиснати и зависими или възпроизвеждат същия агресивен стил на поведение. Имат емоционални проблеми и нерядко психически разстройства.

Либерален родителски стил

Родителите имат ниско ниво на контрол над децата, позволяват им да взимат самостоятелни решения, без да ги осъждат.

В семейството има слаба дисциплина, поведението на детето не се регламентира чрез правила и ограничения, предоставя му се почти

пълна свобода. Тези родители общуват открито и изключително чувствено, комуникацията е в посока от детето към тях.

Резултатите от подобно възпитание могат да бъдат различни- деца, които са глезени и склонни към непослушание и агресивност и деца, които са неадекватни и импулсивни към другите. В някои случаи могат да се превърнат в активни, творчески личности. Крайност на либерализма е свръхлибералният родител, пълна противоположност на авторитарния.

Свръхлибералните родители не предлагат модели на поведение и посока за развитие на детето. В резултат децата се оказват неподготвени за разочарованията, ограниченията и отговорностите. Могат да се превърнат в егоисти, егоцентрици, могат да изпитват страх и неувереност.

Индиферентен родителски стил

Изразява се в непоследователни отношения на родителите към детето. Налице е ниско ниво на контрол, липса на

ограничения и изисквания към детето,

често дори безразличие към него. Тези родители са недостъпни за общуване и обременени със собствените си проблеми. Често стигат до крайност, критикувайки всичко, което детето прави, нерядко му възлагат нереални надежди, изисквайки то да е изцяло зависимо от тях. Други са напълно безразлични и враждебни към децата си, провокирайки стремеж към изява на разрушителни импулси в поведението.

Резултатите са снижаване на самооценката, нетърпимост и стрес, стремеж за харесване на всяка цена, антиобществени прояви.

А Вие какъв родител сте?

Ако желаете да разберете, попълнете приложения тест към брошурата.

1. Кое според вас в по-голяма степен определя характера на човека?

А/ предимно възпитанието;

Б/съчетанието на вродени дадености и условията на средата;

В/преди всичко вродените особености на човека;

Г/нито едно от посочените, а по-скоро жизнения опит.

2. Как се отнасяте към мнението, че децата възпитават родителите си?

А/ това е просто игра на думи и няма нищо общо с действителността;

Б/ съгласна съм с това ;

В/ готова съм да се съглася с това при условие, че не се пренебрегва и традиционната роля на родителите като възпитатели ;

Г/ затруднена съм да отговоря-не съм мислила за това.

3. Кой от следните цитати приемате за най-верен?

А/ "Ако няма какво повече да кажете на детето, кажете му да отиде да се измие";

Б/ "Цел на възпитанието е да научим децата да се оправят без нас";

В/ "На децата са нужни не поучения, а примери";

Г/ "Ако научиш сина си на послушание, значи си го научил на всичко".

4. Смятате ли, че родителите са длъжни да просвещават децата си по въпросите за пола?

А/мен никога не са ме учили на тези неща;

Б/смятам, че родилите трябва в достъпна форма да удовлетворят възникващите у децата интереси към тези

въпроси;

В/ когато децата пораснат достатъчно, тогава трябва да се говори с тях за това;

Г/ най-добре е първо родителят да говори по тези въпроси с детето.

5. Трябва ли родителят да дава редовно джобни пари на детето?

А/ако поиска- трябва да му се дава;

Б/най- добре е да му се дават пари за определена цел и разходите да се контролират;

В/ добре е да му се дават пари за определен срок (една седмица или един месец) за да се научи детето да планира разходите си;

Г/когато е възможно, може понякога да му се дава някаква сума.

6. Как ще постъпите, ако разберете, че вашето дете е обидило друго?

А/ ще се разочаровам и ще се постарая да разговарям с обиденото дете;

Б/ ще се опитам да изясня случая с родителите на другото дете;

В/ децата сами ще се разберат помежду си, при тях обидите бързо се забравят;

Г/ ще посъветвам детето си , как по-добре да се държи в подобни ситуации.

7. Как се отнасяте към говоренето на "мръсни думи" ?

А/ ще се постарая да му обясня, че в нашето семейство и въобще сред порядъчните хора това не е прието;

Б/ това трябва да се пресече в зародиш, трябва да се прекъсне връзката с тези деца, които говорят "мръсни думи";

В/ на това не трябва да се отдава голямо значение – все пак всички знаем и понякога употребяваме тези думи;

Г/ на детето трябва да се позволява да изразява чувствата си, независимо че е по начин който не ни харесва.

8. Дъщеря ви, която навлиза в пубертета, ви моли да я пуснете на вилата на нейна съученичка. Родителите на другото момиче няма да са там. Ще я

пуснете ли?

А/в никакъв случай, ако децата искат да се повеселят-това трябва да става под надзора на родителите;

Б/възможно е, ако зная, че приятелките й са порядъчни момичета;

В/ тя е разумен човек, за да вземе правилно решение, но аз ще се безпокоя;

Г/ не виждам причина да й забранявам.

9. Как ще реагирате ако разберете, че детето ви е излъгало?

А/ще се постарая да предизвикам у него чувство за вина и ще го разоблича;

Б/ако случаят не е много сериозен, няма да се занимавам с това;

В/ ще се разстроя;

Г/ще се опитам да разбера защо ме е излъгало.

10. Считате ли че давате добър пример на вашето дете?

А/ безусловно;

Б/ старая се;

В/ надявам се;

Г/ не знам.

Вашият стил на родителско поведение е този, за който сте получили най-много съвпадения с вашите отговори.

Стил на поведение/ Въпрос №	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Авторитетен	Б	В	В	Г	В	Г	А	Б	Г	Б
Авторитарен	А	А	Г	В	Б	Б	Б	А	А	А
Либерален	В	Б	Б	Б	А	А	Г	В	В	В
Индиферентен	Г	Г	А	А	Г	В	В	Г	Б	Г